

Od Autora	3
WPROWADZENIE	5
1. Filozofia a potrzeba świadomości historycznej	6
2. Filozofia a nauki szczegółowe	9
3. Filozofia marksistowska jako nauka, metodologia i światopogląd	13

GLÓWNE KIERUNKI FILOZOFICZNE GRECJI STAROŻYTNEJ

Uwagi wstępne	17
ROZDZIAŁ I. SYSTEM FILOZOFII ATOMISTYCZNEJ DEMOKRYTA	18
1. Wprowadzenie	18
2. Źródła atomistyki demokrytejskiej	18
3. Atomistyka i kosmologia Demokryta	22
4. Teoria poznania i poglądy etyczne	23
5. Nauka o kulturze i poglądy polityczne	25
6. Wpływy Demokryta i historyczne znaczenie atomizmu	27
ROZDZIAŁ II. PLATOŃSKA FILOZOFIA IDEALIZMU OBIEKTYWNEGO	30
1. Ateny — ośrodek helleńskiego życia umysłowego	30
2. Kultura filozoficzna Aten przed Platonem	30
3. Platońska nauka o ideach	33
4. Koncepcja człowieka i poznania ludzkiego	35
5. Etyczne i polityczne poglądy Platona	37
6. Istota i wpływy platonizmu	39
ROZDZIAŁ III. REALIZM UMIARKOWANY ARYSTOTELESA	41
1. System filozofii Arystotelesa	41
2. Krytyka platońskiej nauki o ideach	42
3. Główne kategorie metafizyki Arystotelesa	43
4. Ogólna koncepcja natury	46
5. Nauka o poznaniu i koncepcja prawdy	49
6. Człowiek i społeczeństwo	52
7. Znaczenie i oddziaływanie arystotelizmu	54

WYBRANE ELEMENTY FILOZOFII CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

Na przełomie starej i nowej ery	56
ROZDZIAŁ IV. TYPY GNOZY; TEOLOGICZNA GNOZA CHRZEŚCIJAŃSKA	58
ROZDZIAŁ V. WCESNOCHRZEŚCIJAŃSKIE SYSTEMY FILOZOFICZNO-RELIGIJNE	61
1. Tradycja filozoficzna a potrzeba nowej syntezy	61
2. Uniwersalistyczna filozofia Plotyna	61
3. Teocentryzm filozoficzny Aureliusza Augustyna	63

ROZDZIAŁ VI. TOMISTYCZNA ODNOWA FILOZOFII CHRZEŚCIJAŃSKIEJ	66
1. Społeczne i historyczne przesłanki powstania tomizmu	66
2. Arystotelizm albertyński	69
3. Tomistyczna recepcja metafizyki arystotelesowskiej	71
4. Poznanie i prawda w filozofii Tomasza	75
5. Przedtomistyczne stanowiska w sprawie stosunku prawd naukowych do prawd wiary ..	78
6. Wiara a nauka w poglądach Tomasza	83
7. Moralna i polityczna myśl tomizmu	85
8. Losy tomizmu	85

WYBRANE PROBLEMY FILOZOFII NOWOŻYTNEJ

Czasy renesansu	88
-----------------------	----

ROZDZIAŁ VII. BACON A EMPIRYZM NOWOŻYTNY	90
1. Umysłowość Franciszka Bacona	90
2. Tło historyczne wystąpienia Bacona	91
3. Kult wiedzy praktycznej i problematyka metody badawczej	92
4. Empiryzm jako podstawa procesu poznawczego	96
5. Oddziaływanie i znaczenie Bacona	97

ROZDZIAŁ VIII. KARTEZJUSZ A RACJONALIZM NOWOŻYTNY	100
1. Osoba i twórczość Kartezjusza	100
2. Sceptycyzm metodyczny i poszukiwanie metody naukowej	102
3. Problematyka pewności w poznawaniu, rodzaje poznania i ich wartość	104
4. Koncepcja przyrody, dualizm filozoficzny	108
5. Znaczenie kartezjanizmu	110

ROZDZIAŁ IX. FILOZOFIA FRANCUSKIEGO OŚWIECENIA	113
1. Wiek XVIII	113
2. Filozoficzna krytyka religii, deizm, ateizm	114
3. Oświeceniowy materializm przyrodniczy i społeczny	118
4. Poglądy na poznanie ludzkie	122
5. Historyczne znaczenie francuskiej filozofii oświeceniowej	124